

32004L0072

L 162/70

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

30.4.2004

DIREKTIVA KOMISIJE 2004/72/ES**z dne 29. aprila 2004****o izvajanju Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dovoljenih tržnih ravnanj, opredelitve notranjih informacij v zvezi z izvedenimi finančnimi instrumenti na blago, sestave seznama o osebah z dostopom do notranjih informacij, poročanja o transakcijah poslovnih delavcev in obveščanja o sumljivih poslih****(Besedilo velja za EGP)**

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE —

pregledna kot podobna ravnanja na reguliranih trgih. Pristojni organi takih ravnanj samih po sebi ne bi smeli šteti za nedovoljena.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga) ⁽¹⁾ in zlasti drugega odstavka točke 1 in točke 2(a) člena 1 ter četrte, pete in sedme alinee člena 6(10) Direktive,

- (3) Določena tržna ravnanja na danem trgu ne bi smela ogroziti celovitosti trga drugih, neposredno ali posredno povezanih trgov v vsej Skupnosti, ne glede na to, ali so regulirani ali ne. Zato, tem večje je tveganje za doseganje celovitosti trga na takem s Skupnostjo povezanim trgu, manj verjetno je, da bodo pristojni organi omenjena ravnanja dovolili.

po posvetovanju z Odborom evropskih regulativnih organov s področja vrednostnih papirjev (CESR) ⁽²⁾ a tehnični nasvet,

- (4) Pristojni organi bi se med odločanjem o dovolitvi nekega tržnega ravnanja morali posvetovati z drugimi pristojnimi organi, zlasti v primerih obstoja trgov, ki so primerljivi z zadevnim trgom. Vendar pa se v določenih okoliščinah tržna ravnanja lahko štejejo kot dovoljena na enem določenem trgu in nedovoljena na drugem, primerljivem trgu v Skupnosti. Primer neskladja med tržnimi ravnanji, ki so v eni državi članici dovoljena, v drugi pa ne, se obravnava v Odboru evropskih regulativnih organov s področja vrednostnih papirjev, da bi se našla rešitev. Pristojni organi bi v zvezi s svojimi odločitvami o dovolitvi udeležencem na trgu in končnim uporabnikom morali zagotoviti višjo raven posvetovanja in preglednosti.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Od udeležencev na trgu se zahteva, da ravna pošteno in učinkovito, da ne bi škodovali normalnemu delovanju trga in njegovi integriteti. Zlasti tržna ravnanja, ki z omejevanjem možnosti za druge udeležence na trgu, da se odzovejo na posle, ovirajo medsebojni vpliv ponudbe in povpraševanja, lahko privedejo do večjega tveganja za celovitost trga in je zato manj možnosti, da jih pristojni organi štejejo za dovoljena. Po drugi strani pa je bolj verjetno, da bodo dovoljena tržna ravnanja, ki povečujejo likvidnost, kot pa ravnanja, ki jo zmanjšujejo. Manj verjetno je, da pristojni organi dovolijo tržna ravnanja, ki kršijo pravila in predpise za preprečevanje zlorabe trga, ali kodekse ravnanja. Glede na hitro spreminjanje tržnih ravnanj zaradi izpolnjevanja potreb investorjev, morajo biti pristojni organi pozorni na nova in nastajajoča tržna ravnanja.

- (5) Za udeležence na trgih izvedenih instrumentov, ki ne temeljijo na finančnem instrumentu, je večja pravna varnost glede opredelitve notranjih informacij bistvenega pomena.

- (2) Preglednost tržnih ravnanj udeležencev na trgu je odločilnega pomena pri presoji, ali lahko sprejmejo neko tržno ravnanje. Manj ko je ravnanje pregledno, manjša je verjetnost, da bo dovoljeno. Vendar pa so ravnanja na nereguliranih trgih zaradi strukturnih razlogov lahko manj

- (6) Koristen ukrep za zaščito celovitosti trga je, da izdajatelj ali osebe, ki delujejo v njihovem imenu ali za njihov račun, oblikujejo sezname oseb, ki delajo zanje po pogodbi o zaposlitvi ali kako drugače, in ki imajo dostop do notranjih informacij, ki so neposredno ali posredno v zvezi z izdajateljem. Ti sezname lahko koristijo izdajateljem ali takim osebam, da nadzorujejo pretok takih notranjih informacij in na ta način upravljajo s svojimi dolžnostmi glede zaupnosti. Nadalje, so ti sezname koristno orodje pristojnim organom pri nadzoru nad uporabo zakonodaje o zlorabi trga. Izdajatelj in pristojni organi morajo opredeliti notranje informacije, do katerih ima dostop oseba z dostojno

⁽¹⁾ UL L 96, 12.4.2003, str. 16.

⁽²⁾ CESR je ustanovljen s Sklepom Komisije 2001/527/ES z dne 6. junija 2001 (UL L 191, 13.7.2001, str. 43).

pom do notranjih informacij, in datum, na katerega je tak dostop dobil. Dostop oseb, ki so vključene na seznam, do notranjih informacij, ki so neposredno ali posredno povezane z izdajateljem, ne posega v njihovo dolžnost, da se vzdržijo trgovanja na podlagi kakršnih koli notranjih informacij, kakor opredeljuje Direktiva 2003/6/ES.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Opredelitev pojmov

Za uporabo člena 6(10) Direktive 2003/6/ES:

- (7) Poročanje o poslih, ki jih za lasten račun izvedejo osebe, ki pri izdajatelju opravljajo poslovodne funkcije ali osebe, tesno povezane z njim, je ne le dragocena informacija udeležencem trga, ampak tudi dodaten način, s katerim pristojni organi nadzorujejo trge. Obveznost izvršnih organov, da poročajo o poslih, ne posega v njihovo dolžnost, da se vzdržijo trgovanja na podlagi kakršnih koli notranjih informacij, kakor opredeljuje Direktiva 2003/6/ES.
- (8) Poročanje o poslih bi moralo biti v skladu s pravili o prenosu osebnih podatkov iz Direktive 95/46/ES ⁽¹⁾ Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov.
- (9) Od oseb, ki se poklicno ukvarjajo s posli s finančnimi instrumenti, se pri obveščanju o sumljivih poslih pristojnim organom zahtevajo zadostni indici o tem, da posli lahko pomenijo zlorabo trga, to so posli, za katere se utemeljeno sumi, da gre za trgovanje na podlagi notranjih informacij ali tržno manipulacijo. Nekateri posli se sami po sebi ne zdijo sumljivi, vendar se indici možne zlorabe trga lahko pokažejo, če se jih obravnava skupaj z drugimi posli, določenim ravnanjem ali drugimi informacijami.
- (10) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava zlasti Listina temeljnih pravic Evropske unije, in zlasti člen 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah.
- (11) Ukrepi, predvideni v tej direktivi, so v skladu z mnenjem Evropskega odbora za vrednostne papirje –

1. „Oseba, ki pri izdajatelju opravlja poslovodne naloge“ pomeni osebo, ki je
 - (a) član izdajateljevih upravnih, poslovnih ali nadzornih teles;
 - (b) izvršni organ, ki ni član teles iz točke (a) in ki ima redni dostop do notranjih informacij, neposredno ali posredno povezanih z izdajateljem, in pristojnost za sprejemanje poslovnih odločitev, ki vplivajo na prihodnji razvoj in poslovne možnosti tega izdajatelja.
2. „Oseba, ki je tesno povezana z osebo, ki pri izdajatelju finančnih instrumentov opravlja poslovodne naloge“ pomeni:
 - (a) zakonca osebe, ki opravlja poslovodne naloge, ali katerega koli partnerja te osebe, ki se po nacionalni zakonodaji šteje za enakovrednega zakoncu;
 - (b) po nacionalni zakonodaji, nepreskrbljene otroke osebe, ki opravlja poslovodne naloge;
 - (c) druge sorodnike osebe, ki opravlja poslovodno nalogo, ki na dan zadevnega posla vsaj eno leto bivajo v istem gospodinjstvu kakor navedena oseba;
 - (d) katero koli pravno osebo, trust ali osebno družbo, katere poslovodne naloge opravlja oseba iz točke 1 tega člena ali črk (a), (b) in (c) te točke, ali ki jo neposredno ali posredno nadzira taka oseba, ali ki se ustanovi v korist take osebe, ali katere ekonomski interesi so v bistvu enakovredni tistim, ki jih ima taka oseba.
3. „Oseba, ki se poklicno ukvarja s posli“ pomeni vsaj investicijsko podjetje ali kreditno institucijo.
4. „Investicijsko podjetje“ pomeni katerikoli osebo, opredeljeno v členu 1(2) Direktive Sveta 93/22/EGS ⁽²⁾.

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

⁽²⁾ UL L 141, 11.6.1993, str. 27.

5. „Kreditna institucija“ pomeni katerikoli osebo, opredeljeno v členu 1(1) Direktive 2000/12/EGS Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
6. „Pristojni organ“ pomeni pristojni organ, opredeljen v členu 1(7) Direktive 2003/6/EGS.

Člen 2

Dejavniki, ki se upoštevajo pri obravnavanju tržnih ravnanj

1. Države članice pri uporabi odstavka 2 točke 1 in točke 2(a) člena 1 Direktive 2003/6/ES zagotovijo, da pristojni organi upoštevajo vsaj naslednje dejavnike, ne da bi pri ocenjevanju, ali lahko neko tržno ravnanje dovolijo, to vplivalo na sodelovanje z drugimi organi:

- (a) raven preglednosti zadevnega tržnega ravnanja glede na celoten trg;
- (b) potreba po zaščiti delovanja tržnih sil in ustreznega medsebojnega vpliva ponudbe in povpraševanja;
- (c) stopnja, do katere ima zadevno tržno ravnanje vpliv na likvidnost trga in učinkovitost;
- (d) stopnja, do katere zadevno ravnanje upošteva mehanizme trgovanja zadevnega trga in omogoča udeležencem na trgu, da se pravilno in pravočasno odzovejo na nove tržne razmere, ki so nastale zaradi omenjenega ravnanja;
- (e) tveganje, ki ga predstavlja zadevno ravnanje, za celovitost neposredno ali posredno povezanih trgov, reguliranih ali ne, na katerih se trguje z zadevnim finančnim instrumentom v vsej Skupnosti;
- (f) rezultat katere koli preiskave vsakega pristojnega organa ali organa iz člena 12(1) Direktive 2003/6/ES o zadevnem tržnem ravnanju, zlasti ali se je z zadevnim tržnim ravnanjem prekršilo pravila ali predpise, namenjene za preprečevanje zlorabe trga, ali kodekse ravnanja, bodisi na zadevnem trgu bodisi na neposredno ali posredno povezanih trgih v Skupnosti;
- (g) strukturne značilnosti zadevnega trga, reguliranega ali ne, vrste finančnih instrumentov, s katerimi se trguje, in vrste udeležencev na trgu, vključno z obsegom udeležbe malih investitorjev na zadevnem trgu.

Države članice zagotovijo, da pristojni organi pri obravnavanju potrebe po zaščiti iz točke (b) prvega pododstavka, predvsem analizirajo vpliv zadevnega tržnega ravnanja na podlagi glavnih tržnih parametrov, kot so posebni tržni pogoji pred izvajanjem zadevnega tržnega ravnanja, tehtana povprečna cena enega posla ali dnevna zaključna cena.

2. Države članice zagotovijo, da pristojni organ ravnanj, zlasti novih ali nastajajočih tržnih ravnanj, ne pojmujejo kot nedovoljenih samo zato, ker jih na zadevnem trgu predhodno še niso dovolili.

3. Države članice zagotovijo, da pristojni organi redno pregledujejo tržna ravnanja, ki so jih dovolili, zlasti ob upoštevanju znatnih sprememb v okolju zadevnega trga, kot so spremembe trgovalnih pravil ali tržne infrastrukture.

Člen 3

Posvetovalni postopki in razkritje odločitev

1. Države članice pri uporabi odstavka 2 točke 1 in točke 2(a) člena 1 Direktive 2003/6/ES zagotovijo, da pristojni organi pri obravnavanju, ali naj dovolijo oziroma naj še naprej dovoljujejo neko tržno ravnanje, upoštevajo postopke iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

2. Brez poseganja v člen 11(2) Direktive 2003/6/ES države članice zagotovijo, da se pristojni organi pred dovolitvijo ali zavrnitvijo zadevnega tržnega ravnanja posvetujejo z ustreznimi telesi, kot so predstavniki izdajateljev, ponudniki finančnih storitev, potrošniki, drugimi organi in upravljavci trgov.

Posvetovalni postopek vključuje posvetovanje z drugimi pristojnimi organi, zlasti če obstajajo drugi trgi, ki so primerljivi na primer po strukturi, količini, vrsti poslov.

3. Države članice zagotovijo, da pristojni organi javno razkrijejo svoje odločitve glede dovoljenosti zadevnega tržnega ravnanja, vključno z ustreznimi opisi takih praks. Države članice nadalje zagotovijo, da pristojni organi čim prej posredujejo svoje odločitve Odboru evropskih regulativnih organov s področja vrednostnih papirjev, ki jih na svoji spletni strani nemudoma objavi.

Razkritje vključuje opis dejavnikov, ki so bili upoštevani pri določanju, ali se zadevno ravnanje šteje za dovoljeno zlasti, če so bili na različnih trgih držav članic sprejeti različni zaključki glede dovoljenosti istega ravnanja.

⁽¹⁾ UL L 126, 26.5.2000, str. 1.

4. Če so se preiskave o določenih primerih že začele, se posvetovalni postopki iz odstavkov 1 do 3 lahko odložijo do zaključka take preiskave in morebitnih sankcij.

5. Tržno ravnanje, ki je bilo po posvetovalnih postopkih iz odstavkov 1 do 3 dovoljeno, se ne sme spremeniti brez da bi se uporabili isti posvetovalni postopki.

Člen 4

Notranje informacije v zvezi z izvedenimi finančnimi instrumenti na blago.

Za uporabo drugega odstavka točke 1 člena 1 Direktive 2003/6/ES se šteje, da uporabniki trgov, na katerih se trguje z izvedenimi finančnimi instrumenti na blago, pričakujejo prejem informacij, ki so neposredno ali posredno povezane z enim ali več takih izvedenih finančnih instrumentov, če:

- (a) se take informacije rutinsko dajejo na voljo uporabnikom omenjenih trgov; ali
- (b) se razkritje takih informacij zahteva skladno z zakonskimi ali podzakonskimi predpisi, pravili trga, pogodbami ali običaji na zadevni blagovni borzi ali blagovni borzi z izvedenimi finančnimi instrumenti.

Člen 5

Seznam oseb z dostopom do notranjih informacij

1. Države članice za uporabo tretjega pododstavka člena 6(3) Direktive 2003/6/ES zagotovijo, da seznam oseb z dostopom do notranjih informacij vključuje vse osebe iz omenjenega člena, ki imajo redno ali občasno dostop do notranjih informacij, neposredno ali posredno povezanih z izdajateljem.

2. V seznamu oseb z dostopom do notranjih informacij se navede vsaj:

- (a) celotno ime katere koli osebe, ki ima dostop do notranjih informacij;
- (b) razlog, zakaj je taka oseba na seznamu;
- (c) datum, ko je bil seznam oseb z dostopom do notranjih informacij sestavljen in posodobljen.

3. Seznam oseb z dostopom do notranjih informacij se posodobi takoj:

- (a) kadar se spremeni razlog, zakaj je taka oseba že na seznamu;
- (b) kadar se v seznam vključi katero koli novo osebo;
- (c) ko se navede, ali in kdaj oseba, ki je že na seznamu, nima več dostopa do notranjih informacij.

4. Države članice zagotovijo, da se seznam oseb z dostopom do notranjih informacij hrani vsaj pet let po tem, ko je bil sestavljen ali posodobljen.

5. Države članice zagotovijo, da osebe, od katerih se zahteva, da sestavijo seznam oseb z dostopom do notranjih informacij, sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da katera koli oseba na takem seznamu, ki ima dostop do notranjih informacij, pozna zakonske in podzakonske obveznosti, ki iz tega izhajajo, in je seznanjena s sankcijami za zlorabo ali nepravilno razpošiljanje takih informacij.

Člen 6

Posli poslovnih delavcev

1. Za uporabo člena 6(4) Direktive 2003/6/ES in brez poseganja v pravico držav članic, da predvidijo druge obveznosti poročanja, kot so tiste iz omenjenega člena, države članice zagotovijo, da pristojnim organom poročajo o vseh poslih, povezanih z delnicami, s katerimi je dovoljeno trgovati na reguliranem trgu, ali z izvedenimi ali drugimi finančnimi instrumenti, povezani z njimi, ki so opravljeni za lastni račun oseb iz točk 1 in 2 člena 1. Pravila poročanja v skladu s katerimi morajo omenjene osebe ravnati, so pravila države članice, v kateri je izdajatelj registriran. Pristojnim organom omenjene države članice je treba o poslu poročati v petih delovnih dneh po datumu posla. Če izdajatelj ni registriran v državi članici, se poroča pristojnemu organu države članice, v kateri mora vložiti letne informacije v zvezi z delnicami skladno s členom 10 Direktive 2003/71/ES.

2. Države članice lahko sklenejo, da obveščanje ni potrebno ali se lahko odloži do 31. januarja naslednje leto, dokler skupni znesek poslov ob koncu koledarskega leta ne doseže pet tisoč evrov. Skupni znesek poslov se izračuna tako, da se sešteje posle, opravljene za lastni račun oseb iz točke 1 člena 1 in posle, opravljene za lastni račun oseb iz točke 2 člena 1.

3. Poročilo vsebuje naslednje informacije:

- (a) ime osebe, ki pri izdajatelju opravlja poslovodne naloge, ali, kjer je primerno, ime osebe, ki je tesno povezana s tako osebo;
- (b) razlog za obveznost poročanja;
- (c) ime zadevnega izdajatelja;
- (d) opis finančnega instrumenta;
- (e) vrsta posla (na primer pridobitev ali odsvojitve);
- (f) datum in kraj posla;
- (g) cena in količina posla.

Člen 7

Obveščanje o sumljivih poslih

Države članice za uporabo člena 6(9) Direktive 2003/6/ES zagotovijo, da osebe iz točke 3 člena 1 zgoraj, za vsak primer posebej sprejmejo odločitev, ali obstaja razlog za utemeljen sum, da posel vključuje trgovanje na podlagi notranjih informacij ali tržno manipulacijo, ob upoštevanju elementov, ki predstavljajo trgovanje na podlagi notranjih informacij ali manipulacijo trga, iz členov 1 do 5 Direktive 2003/6/ES, Direktive Komisije 2003/124/ES⁽¹⁾ o izvajanju Direktive 2003/6/ES glede opredelitve in javnega razkritja notranjih informacij ter opredelitve tržne manipulacije, ter iz člena 4 te direktive. Brez poseganja v člen 10 Direktive 2003/6/ES osebe, ki se poklicno ukvarjajo s posli, ravnajo v skladu s pravili obveščanja države članice, v kateri so registrirane ali imajo svoj sedež, ali v primeru podružnice, s pravili države članice, v kateri je podružnica. Prijave se naslovijo na pristojni organ zadevne države članice.

Države članice zagotovijo, da pristojni organi, ki prejmejo obvestilo o sumljivih transakcijah, tako informacijo posredujejo pristojnim organom na zadevnih reguliranih trgih.

Člen 8

Roki prijave

Države članice zagotovijo, da navedene osebe iz točke 3 člena 1, ki se seznanijo z dejstvom ali informacijo, ki je razlog za utemeljen sum v zvezi z zadevnim poslom, o tem nemudoma obveščajo.

Člen 9

Vsebina obvestila

1. Države članice zagotovijo, da osebe, za katere velja obveznost obveščanja, pristojnemu organu posredujejo naslednje informacije:

(a) opis poslov, vključno z vrsto naloga (kot npr. omejeno naročilo, tržno naročilo in druge značilnosti naročila) in vrsto trgovanja (kot npr. posli s svežnji);

(b) razloge za sum, da gre pri poslih za zlorabo trga;

(c) način za identifikacijo oseb, v imenu katerih so bili posli opravljeni, in drugih oseb, vključenih v zadevne posle;

(d) v kakšni vlogi deluje oseba, za katero velja obveznost obveščanja, (kot na primer lastni račun ali v imenu tretjih strank);

(e) katero koli informacijo, ki bi utegnila biti pomembna pri pregledovanju sumljivih poslov.

2. Če omenjene informacije v času obvestila niso na voljo, se ob obveščanju navedejo vsaj razlogi, na podlagi katerih tisti, ki obvešča, sumi, da gre pri poslu za trgovanje na podlagi notranjih informacij ali tržno manipulacijo. Vse ostale informacije se pristojnemu organu predložijo takoj, ko so na voljo.

Člen 10

Načini obveščanja

Države članice zagotovijo, da se obvestilo pristojnemu organu opravi po pošti, elektronski pošti, faksimilu ali telefonu pod pogojem, da se v slednjem primeru na zahtevo pristojnega organa, prijava potrdi v kakršnikoli pisni obliki.

Člen 11

Odgovornost in poslovna skrivnost

1. Države članice zagotovijo, da oseba, ki obvešča pristojni organ iz členov 7 do 10, o tem obvestilu ne obvesti nobene druge osebe, zlasti ne oseb, v imenu katerih so se posli opravili, ali strank, povezanih z omenjenimi osebami, razen na podlagi zakonskih določb. Zaradi izpolnjevanja te zahteve oseba, ki obvešča, nima nobene odgovornosti pod pogojem, da ravna v dobri veri.

2. Države članice zagotovijo, da pristojni organi nobeni osebi ne razkrijejo identitete osebe, ki je te posle prijavila, če bi ji razkritje škodovalo ali ji utegnilo škodovati. Ta določba ne posega v režim nadzora nad izvajanjem in sankcioniranja po Direktivi 2003/6/ES niti ne v pravila o prenosu osebnih podatkov iz Direktive 95/46/ES.

3. Obvestilo v dobri veri pristojnemu organu iz členov 7 do 10 se ne šteje za kršitev katere koli omejitve glede razkritja informacij, ki jo nalaga pogodba ali katera koli določba zakona ali drugega predpisa, in osebe zaradi take prijave nimajo nobene odgovornosti.

Člen 12

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najkasneje do 12. oktobra 2004. Komisiji nemudoma pošljejo besedila določb in korelacijsko tabelo navedenih določb in te direktive.

⁽¹⁾ UL L 339, 24.12.2003, str. 70.

Države članice se morajo pri sprejemanju teh predpisov sklicevati na to direktivo ali pa se nanjo sklicujejo ob uradni objavi. Države članice določijo način takega sklicevanja.

2. Države članice predložijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga obravnava ta direktiva.

Člen 13

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati z dnem objave v *Uradnem listu Evropskih unije*.

Člen 14

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 29. aprila 2004

Za Komisijo

Frederik BOLKESTEIN

Član Komisije